

1. See korvpallur on Euroliigas karjääri jooksul visanud 02.01.2019 seisuga kokku 2166 punkti ning NBA põhihooaegadel (aastatel 2008-2012) kokku 2254 punkti. Ükski teine korvpallur pole nii Euroliigas kui ka NBA põhihooajal visanud üle 2100 punkti. Seejuures on tal hea võimalus seda rekordit veelgi tõsta ning oma Euroliiga punktisumma NBA omast kõrgemaks viia, kuna tema karjäär Euroliigas jätkub. Käesolevat hooaega senises tempos (9,6 punkti keskmiselt mängus) jätkates jõuaks ta oma NBA tähiseni juba 10 mängu pärast. Ühtlasi on ta Real Madridi koosseisus Euroliiga kahekordne võitja, NBA-s on tema üheks suurimaks saavutuseks jäänud uustulnukate teise viisikuisse valimine 2008-09 hooajal. **Kes on see korvpallur?**
2. Selle praeguseks eelkõige teadusmaailmas kasutatava sõna kreekakeelne tähendus on 'koosjoomine', mille all algselt mõeldi jumalatele orienteeritud seltskondlikku rituaali, millega tähistati olulisi sündmusi nagu abiellumine, lapse sünd, pereliikme reisile minek või reisilt saabumine jms. Rituaali võidi pidada ka ilma mingit konkreetset sündmust tähistamata. Selle käigus joodi kindlasti veini ja peeti intellektuaalseid vestlusi, aga lauldi näiteks ka skoolione. Just sellist sündmust kirjeldas Platon oma dialoogis „Pidusöök“. **Mis sõna see on?**
3. Väljend "*See on ebaküpsuse märk, kui inimene tahab millegi nimel õilsat surma surra, küpsuse märk aga on see, kui ta tahab millegi nimel tagasihoidlikult elada.*" kuulub tegelikult Austria psühholoogile Wilhelm Stekelile. Sageli omistatakse seda väljendit ekslikult kirjanikule, kelle raamatus lausub seda inglise keele õpetaja hr Antolini. **Mis raamatust on jutt?**
4. See linn on oma ca 500 000 elanikuga Nordrhein-Westfaleni liidumaa suuruselt viies linn. Asub Reini jõe ääres Ruhri jõe suudmes Reini hiidlinnastus, mis on oma enam kui 10 miljoni elanikuga suurim linnastu Kesk-Euroopas. Linnas asub maailma suurim sisemaal asuv sadam. Linn on Saksamaal tuntud oma terasetööstuse ning Königi õlletehase poolest. Teise maailmasõja käigus muutus linn liitlaste põhiliseks pommitussihtmärgiks linnas asuvate keemia-, terase- ja rauatööstuste ning logistika-keskuse tõttu. Pommitamiste käigus hävis 80% linna elamutest ning kõik linna peamised ajaloolised vaatamisväärsused. Tänapäeval on linna loodud arvukalt uusi vaatamisväärsuseid, millest üks toodud ka pildil: Niki de Saint Phalle värviline polüesterskulptuur-purskkaev „Lifesaver“ linna kesktänaval. 2010. aastal toimus linna ehk kuulsaim sündmus, Love Parade, mille käigus hukkus 21 ning sai vigastada üle 500 inimese. **Mis linnaga on tegu?**

6. Piltidel on näha ühe eestlanna looming, kes töötab alates 2012. aastast ühe maailmakuulsa moemaja all. Ta on selles moemajas ainus, kes seal omanimelist kollektsioonide sarja disainib. Moekunstnikku, kelle nime moemaja kannab, peetakse maailmas legendiks, kes on tuntud oma oskusliku õmbluskunsti, *oversized* siluettide ja monokromaatiliste kollektsioonide poolest. Pigem loob ta selliseid esemeid, mis on hetkemoest selgelt eristuvad. Moemaja on teinud koostööd paljude brändidega, sh Adidas, Hermès, Mikimoto, ning erinevate artistidega, nt Tina Turner, Elton John, Takeshi Kitano jt. **Mis on selle moemaja ja seal töötava eestlanna nimi?** (Moemaja nime eest 1 p, eestlanna nime eest 1 p)

7. Nagu viimastel aastatel kombeks, on ka 2018. aastal esilinastunud filmide lõikes maailmas enim teeninud filmide edetabelis (boxofficemojo.com) kõige kõrgemad kohad saavutanud ulme- ja/või fantaasiafilmid (sh üks animatsioon). Meie aga soovime teada filmi, mis on selles edetabelis esimene mitte-ulme/fantaasiafilm, paiknedes 07.01.2019 seisuga kaheksandal kohal 743 miljoni USA dollariga (tabeli esikoht on teeninud üle 2 miljardi dollari). Filmi lavastas Bryan Singer. Vaatamata kõrgele teenistusele, on kriitikute suhtumine filmi vastu jäänud küllalt leigeks (filmikriitikaid koondava veebisaidi Rotten Tomatoes kohaselt keskmine reiting 07.01.2019 seisuga 6,1/10). **Mis on selle filmi nimi?**
8. Aasta tagasi (2. jaanuaril 2018) varastati Kopenhaagenist Cafe 33 nimelisest asutusest üks Russo-Baltique nimeline ese, mille kuju oli disainitud vana Russo-Balti auto esiradiaatori järgi. Väidetavalt oli see varastamise hetkel kui mitte päris maailma kalleim selletaoline ese, siis vähemalt teisel kohal, olles varem müüdnud 1,3 miljoni dollari eest. **Mis esemest on jutt?**
9. Terrorirühmitust Daesh ehk ISIS tähistatakse kohati ka lühendiga ISIL. „L“- täht selles akronüümis tähistab Vahemere idaosa rannikualasid hõlmava geograafilise ala nime, mis tähendab romaani keeles 'tõus', viidates sellele, et vanade romaani rahvaste jaoks tõusis päike just sealt. Väga sarnase nimega jalgpalliklubi mängib ka Hispaania meistriliigas, kusjuures ka selle klubi nimi on tuletatud päikesetõusust, viidates küll sel puhul Hispaania idarannikule. **Mis on kõnealuse regiooni nimi?**
10. „Serbia on tõusnud globaalseks liidriks ... tootmises!“ kinnitas Serbia majandusminister veel mais 2016. 110 tuhat tonni 2015. aastal moodustas veerandi kogu maailma 420 tuhande tonnise kogumahust. Juunis 2018 kirjutas aga serbianmonitor.com, et vastav tööstus on Serbias välja suremas. ÜRO statistikaandmebaasi FAOSTAT järgi on aastatel 2010 kuni 2016 Venemaa suurendanud selle tootmist 24%, Poola 28%, USA 51% ja Mehhiko 87%. Samal ajal on Serbia vähendanud tootmist 36%. **Mille tootmisest on jutt?**

11. Pildil on näha isendit ühest karplaste sugukonda kuuluvast kalade perekonnast. Eestis püüti sellesse perekonda kuuluv kala esmakordselt alles möödunud aasta juunis Pärnu jõest. Sellest räägiti isegi AK-s. Täiskasvanuna on kala kuni 10 cm pikkune ja elab madalaveelistes mageveekogudes. Kalade pulmamäng vajab järvekarbi hingamisvett. Emane viib marjaterad karbi mantliõõnde, seejärel isane kasutab järvekarbi hingamisvett ära marja viljastamiseks – isase seemnevedelik siseneb järvekarbi hingamisel koos veega järvekarpi, mille järel mantliõõnes olevad marjaterad viljastatakse. **Mis on selle kalade perekonna eestikeelne nimetus?**

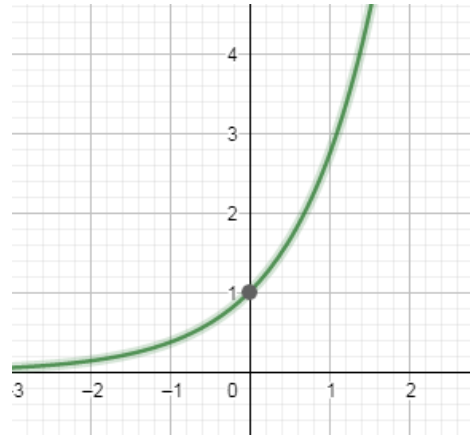

12. Xinhua uudisteagentuuri pool valitud Hiina 2018. aasta parim sportlane on Wu Dajing, kes mõneti ootamatult ei olegi vehkleja. Lisainfoks, et teise koha sai Su Bingtian (sprinter), kolmanda Xu Jiayu (ujuja), neljas oli Zhu Ting (võrkpall), viies Ju Wenjun (male), kuues Wang Shuan (jalgpall), seitsmes Wu Lei (jalgpall), kaheksas Gong Lijiao (kuulitõuge), üheksas Shi Tingmao (vettehüppaja) ja kümnes Xiao Ruoteng (riistvõimleja). **Mis spordiala esindaja on Wu?**
13. Seda ammutuntud sõna hakati lisaks esialgsele tähendusele kasutama teatud uues tähenduses 1990-ndatel (kui mitte juba 1980-ndatel). Näiteks Chuck Palahniuki romaanis „Kakluskubi“ kasutati seda lauses: „*Sa ei ole ilus ja unikaalne Sa oled samasugusest mädanevast orgaanilisest ainest nagu kõik teisedki ning me kõik oleme osa ühest kompostihunnikust.*“ Siiski läks väljendi „... põlvkond“ (ingl k „*Generation ...*“) laiema levikuni veel paarkümmend aastat. Näiteks Suurbritannia üheks mainekamaks sõnastikuks peetav Collins English Dictionary kajastas seda väljendit esmakordselt 2016. aastal, nimetades selle aasta 10 olulisema uudissõna hulka (muuhulgas koos sõnadega „Brexit“ ja „hygge“). **Mis sõna tuleb kirjutada punktiirile?** (Õigeks loeme nii eesti- kui ingliskeelse variandi.)
14. Pildil näete ühe 15.-16. sajandi Madalmaade maalikunstniku autoportreed ca 1509. aasta õlimaalilt "Neitsi neitsite seas". Tema surma 1523. aastal peetakse üheks võimalikuks varajasimaks daatumiks, mida lugeda nn Madalmaade varase maalikunsti perioodi lõpuks. Alguse sai see periood ca 1420. aastal Robert Campini ja Jan van Eycki töödega. Kunstnik on tõenäoliselt enim tuntud altarimaalide poolest. Sh võib just maali "Neitsi neitsite seas" (212 x 118 cm, kujutatud 14 isikut, lisaks 2 inglit) pidada tema kõige olulisemaks tööks (maali originaalnimi "Madonna inglite ja pühakutega"), mille ta annetas Sioni karmeliitide nunnadele Brugges. Tänapäeval asub see Roueni kaunite kunstide muuseumis Prantsusmaal. Kunstnikuga sama nime kannab ka üks 1944. aastal sündinud Belgia jalgrattur, kes võttis 1970. aastal osa ka Tour de France'ist. **Kes on see maalikunstnik?**

15. Kõlab Whitney Houstoni poolt 1992. aastal salvestatud igihaljas hitt „I Will Always Love You“. See oli tegelikult kaver 1973. aastal ühe teise laulja poolt loodud ja esitatud loost. **Kes on loo autor?**

16. See teadlane sündis 1707. aastal Baselis kalvinistist pastori Pauli ja tema naise, pastoritütre Marguerite'i peres. Tema isa Paul oli tuttav Bernoulli perekonnaga. 1726. aastal suri Johann Bernoulli vanem poeg, kes oli töötanud Vene Teaduste Akadeemias Peterburis. Tema asemele matemaatika-füüsikaosakonda asus tema vend ning soovitas oma vabanenud kohale füsioloogiaosakonnas seda teadlast, kes oli tema sõber. Ta võttis pakkumise vastu, kuid viivitas Venemaale sõiduga, et kandideerida Baseli Ülikooli füüsikaprofessori kohale, kuhu teda siiski ei valitud. Peterburis õppis ta ära vene keele ning töötas ka meedikuna Vene mereväes. 1731. aastal sai temast füüsikaprofessor, kaks aastat hiljem võttis ta üle Bernoulli koha matemaatikaosakonna juhatajana. 1755. aastal valiti ta Rootsi Kuningliku Teaduste Akadeemia välisliikmeks. Ta suri 1783. aastal Peterburis. Kujutatud graafiku aluseks olev funktsioon sisaldab viidet tollele teadlasele. **Mis on selle teadlase nimi?**

17. See 1957. aastal sündinud filminäitleja lõpetas 1982. aastal magistrikraadiga Sydney Ülikooli keemiainseneri erialal. Seejärel sai noormees maineka Fulbrighti stipendiumi, siirdumaks edasi õppima USA-sse Massachusettsi Tehnikainstituuti. Need õpingud jäid siiski katki ja mees hakkas filminäitlejaks. Kuigi ta tegutseb filminäitlejana siiani, jäi ilmselt tema tuntuse tipphetk aastasse 1985, mil ta võitis Napierville'i filmifestivalil Marshalli parima meesnäitleja auhinna (ning sama rolli eest ka 2013. aastal CineRockomi elutöö auhinna). Kuigi tegemist ei ole venelase/ slaavlasega, on tema mängitud karakterite nimed olnud muuhulgas Nikolai Rachenko, Lukas Sadorov, Nikolai Cherenko, Aleksey Andreev ja veel üks vene nimi, mis 33 aastat pärast originaali „taaselustati“ 2018. aasta lõpus esilinastunud filmis. **Kes on see filminäitleja?**

18. Aasta 2019 on ÜRO Peaassamblee poolt lisaks põlisrahvaste keelte ja mõõdukuse aastale määratud ka kui Rahvusvaheline Aasta. Põhjuseks, et küsitav saab 150-aastaseks ja tema autori sünnist möödub 185 aastat. Muuhulgas levib autori kohta müüt, et just tema kehtestas viina standardiks 40%. Kõigi eelduste kohaselt ei vasta see müüt küll tõele. **Mis sõna/sõnad sobib/sobivad punktiirjoonele?**

19. NO teatris tehti muidugi iga lavastust tundega, et see on viimane. Tegelikult jäi viimaseks "Kihnu Jõnn". Paar nädalat enne teadet teatri lõpetamisest tuli uudis uuslavastusest, mis pidi esietenduma 24. novembril 2018. **Kelle jutustusel see ilmumata etendus põhines?** See pole kusjuures sugugi nende autorite kuulsaim teos. Eestiga leiab sidet kahes sama autorlusega raamatust tehtud filmis.

20. Suurbritannia ja Iirimaa ühinesid Euroopa Liiduga (täpsemalt selle eelkäija, Euroopa Ühendusega, ingl k *European Communities*) 1973. aasta alguses. See oli esimene laienemine pärast kuue asutajariigi kokkulepet 1952. aasta juulis. Kokku liitus Euroopa Liiduga (Euroopa Ühendusega) 1973. aasta alguses aga kolm riiki. **Milline riik ühines Suurbritannia ja Iirimaa samal ajal?**

21. Pikim mööda maismaad kulgev sirgjoon ulatub Portugali edelatipust Hiina kagurannikuni (11 241 km). Millist kahte riiki ühendab aga maailma pikim sirge mereteede (st ei pea kordagi vasakule ega paremale pöörama)? Täpsustuseks, et tegemist ei ole päriselt kasutuses oleva mereteega ning selle tee tegelik laevatatavus (võimalikud madalikud, sildumiseks ebasobiv kallas jms) on samuti küsitav. Küll on see teadaolevalt pikim kahe maismaa punkti vaheline sirge üle veekogude, mille pikkus on 32 090 km. **Millises kahes riigis need maismaa punktid asuvad?** (üks õige riik = 1 p)

22. Lääneanarkardi puu on pärit Brasiiliast, kus seda portugali keeles nimetatakse *cajueiro*. Perioodil 1560-1565 viisid portugallased selle oma Indias asuvasse kolooniasse Goasse. Seal levis see üle Kagu-Aasia ja lõpuks Aafrikasse. Tänapäeval kasvatatakse seda viljapuuna kõikjal, kus on piisavalt soe ja niiske kliima. Selle puu küsitav vili on laialdaselt kasutusel peamiselt kas omaette toiduna või toiduainetööstuses. Töötlemata kujul on puu vili mürgine, kuna selle kest sisaldab kemikaali urušiool, mis on sarnane luuderohus olevate mürkidega ning tekitab tugevat nahaärritust. Vilja kestast saadavaid derivaate kasutatakse määrdeainetes, niiskustõketes, värvides ja mujal. Peamised viljade tootjad on India ja Elevandiluurannik. **Mis viljaga on tegemist?**

23. BBC Sports poolt valitud Suurbritannia Personality Team of the Year aunimetuse ei võitnud 2018. aastal sugugi mitte jalgpallikoondis ega ragbikoondis, ega ka Team Ryder Cup ega Team Sky, vaid hoopis England Netball Team. **Mille eest saadakse netballis punkte?**

24. Henley passiindeks (*Henley Passport Index*) järjestab riikide passid selle järgi, mitmesse erinevasse riiki sellega viisavabalt või piirilt soetatava viisaga on võimalik reisida. Aastavahetuse seisuga oli selles nimekirjas esikohal Jaapan 190 riigiga. Euroopa riikidest on kõrgeima (kolmanda) koha saavutanud Prantsusmaa ja Saksamaa 188 riigiga. Eesti asub 34.-35. kohal 178 riigiga. Üllatuslikult on Läti ja Leedu aga meist ühe koha võrra kõrgemal, jagades 31.-33. kohta 179 riigiga. **Mis on see üks riik, kuhu lõunanaabrid saavad viisavabalt reisida, meie aga mitte?** Riik asub samanimelise jõe mõlemal kaldal (jõgi ise läbib kolme riigi territooriumit), rahvaarvult võrreldav Balti riikidega, kuid pindalalt oluliselt väiksem.

25. Küsitav ettevõtte asutati 1949. aastal Jaapanis. 1984. aastal avati Jaapanis esimesed kauplused nimega, mis oli juba väga lähedane tänasele brändinimele. 1988. aastal toimus brändi registreerimisel väike viga, kus üks täht loeti valesti. Selle tagajärjel sündis tänane rahvusvaheline kaubamärk. 1994. aastaks oli Jaapanis enam kui 100 sellenimelist kauplust. Globaalseks muututi 2000. aastatel: 2002. aastal avati kauplus Shanghais, 2005. aastal esimesed poed USAs. 31.08.2017 seisuga opereeris ettevõtte 1920 kauplust üle maailma. Alates 2018. aasta juulist ilutseb ettevõtte „*global brand ambassador*“ nimekirjas ka Roger Federer. **Mis on selle ettevõtte/brändi nimi?**

26. Kes on see 01.07.1945 sündinud Playboy Bunny? Vihjeks, et tema hilisema karjääriga tihedalt seostunud nimele viitavat välist tunnust sel pildil küll näha pole.

27. See Kesk-Euroopa kõige tihedama asustusega piirkond ulatub umbes Põhja-Walesist üle Londoni piirkonna, Madalmaade, Saksamaa ja Prantsusmaa Alsace'i piirkonna Põhja-Itaaliani. Sellel alal, kus elab umbes 110 miljonit inimest, on palju suurlinnasid. Piirkonda on koondunud ka suur osa Euroopa majandusest ja rahandusest. Piirkonda kirjeldava kontseptsiooni esitas Roger Brunet' juhitud rühm prantsuse geograafe 1989. aastal. Alguses nimetati seda vanadest kaubateedest läbitud tööstuspiirkonda „Euroopa selgrooks“, nüüd aga kasutatakse selle piirkonna kohta Euroopa sümbolvärvi järgi nimetust „sinine ...“. Ka punktiirile sobival sõnal on Euroopa Liidu kontekstis teatud sümboolne tähendus. **Mis sõna sobib punktiirile?**

28. Hiina meedias 2017. aasta jaanuaris avaldatud andmetel tootis Hiina seda toodet aastas 38 miljardit tükki, mis olevat ca 80% kogu maailma toodangust. Kuni tolle ajani oli Hiinal aga üks mõnevõrra võibolla isegi piinlikkust tekitav peenmehaaniline probleem, mille tõttu ei saanud nad seda toodet tegelikult päris algusest lõpuni ise toodetud, st iga taolise toote puhul tuli Hiina tootjatel vähemalt üks komponent importida. Siis aga teatas Hiina meedia riikliku ettevõtte Taiyuan Iron & Steel Groupi viie aasta töö tulemusena saavutatud tehnoloogilisest läbimurdest, pärast mida on Hiina nüüd siis umbes kaks aastat olnud võimeline seda toodet päris ise tootma. **Mis tootega (üldnimetus) on tegemist?**

29. Pildil olev mees on praegune Tbilisi linnapea, kelle poliitikaelse karjääri ühtedeks peamisteks tippsaavutusteks olid ilmselt 28.05.2003 Manchesteris ning 23.05.2007 Ateenas toimunud sündmused. **Mis on selle linnapea nimi?** Kes nime ei tea, saab lohutuspunkti linna nime eest, millega mehe poliitikaeline karjäär valdavalt seotud oli.

30. Kuuldav lugu „Lonely Together“ sündis 2017. aastal kahe artisti koostöös ning võitis 2018. aastal MTV Video Music Awardsil parima tantsuvideo auhinna. Instrumentaalosa on artistilt, keda on sünniriigis austatud mh kujutamiseks 2015. aasta jaanuaris välja antud postmargil (samal ajal anti välja postmargid ka selliste artistide kujutistega kui First Aid Kit, Max Martin, Robyn ja Seinabo Sey). Naisvokaal pärineb 1990. aastal Pristinast (tänapäevane Kosovo) sündinud artistilt, kelle sünnijärgne perekonnanimi on Sahatçiu, mis tuleneb türki keelest ja tähendab kellasappa. Samale valdkonnale viitab ka tema tänapäevane peamiselt tuntud albaaniakeelne perekonnanimi. **Kes on selle loo esitajad (kaks nime)?** (üks õige = 1 p)

31. Selle linnu teaduslik nimi Apus tuleb kreeka keelest, kus α tähendab eitust ja $\rho\upsilon\upsilon\varsigma$ jalga, niisiis $\alpha\rho\upsilon\varsigma$ tähendab „jalgadeta“. Tema jalad ongi väga lühikesed ja ta kasutab neid ainult mööda vertikaalseid pindu ronimiseks. Vabatahtlikult ta maapinnale ei lasku ning veedab suurema osa oma elust lennates. Ta toitub putukatest, mida ta lennu pealt nokaga püüab. Osav lind suudab lendamise ajal juua, paarituda ja isegi magada. Kestvate vihmade ilmade korral, kui õhus ei ole toitu, võivad linnud langeda mõneks päevaks tardumusunne. Ta on Eestis tavaline rändlind, kes saabub harilikult mai keskel. **Mis lind see on?**

32. 1940. aastatel oli kombeks, et pidusid külastades oodati Hollywoodi staaridelt ka esinemist. 1944. aastal kirjutas Frank Loesser laulu koos oma naise Lynn Garlandiga nende soolaleivapeol esitamiseks. Nad esitasid oma külalistele muusikapala, andmaks märku, et on aeg lahkumise peale mõtlema hakata. Laul võitis 1949. aastal Oscari parima originaallaulu eest. 2009. aastast alates on laul oma teksti tõttu saanud kriitika osaliseks ning 30.11.2018 otsustas Ohio raadiojaam WDOK Star 102 selle oma mängitavate lugude nimekirjast välja arvata. Sellele eeskujule järgnesid ka mõned jaamad Kanadas. Loo eemaldamine avaldas üldsusele aga vastupidist efekti ning üks raadiojaam otsustas loo siiski oma lugude nimekirja ennistada. **Mis on selle laulu nimi?**

33. See näitaja saadakse, kui hinnatakse uuritavat objekti viie kriteeriumi alusel skaalal nullist kaheni ning seejärel liidetakse antud väärtused. Seda näitajat võib vajadusel määrata mitu korda erineval ajahetkel. Näitaja võttis kasutusele ameeriklanna Virginia ... 1952. aastal, kelle perekonnanimi sobis teatud põhjustel küsitava näitaja nimeks väga hästi. **Mis nimest on jutt?**

34. Pärast seda, kui jalgpalli kohaliku kõrgliiga mängija Moussa Camara vastav käitumine mänguväljakul tekitas mängijates ning pealtvaatajates tugevaid reaktsioone, otsustas Rwanda jalgpalliföderatsioon (FERWARA) 2016. aasta lõpus sellise tegevuse keelata. Keelu rikkujat ootab 100 000 Rwanda frangi (ca 100 euro) suurune rahatrahv ning ta peab vahele jätma kolm mängu. Keeldu rikkuvad treenerid saavad 200 000 Rwanda frangi suuruse rahatrahvi ning peavad vahele jätma neli mängu. Kui keeldu rikub aga klubi tervikuna, siis järgneb sellele 500 000 Rwanda frangi suurune rahatrahv ning klubilt võetakse ära kolm liigapunkti. **Mis tegevus Rwanda jalgpallis keelatud on?**

35. See film valiti 2018. Aastal Pimedate Ööde Filmifestivali (PÖFF) žürii poolt parimaks Eesti filmiks. Režissööri Janis Valk (pildil) jaoks on tegemist esimese täispika filmiga. Selle kallal töötas ta ligi üheksa aastat. Filmi finantseerisid osaliselt vabatahtlikud toetajad Hooandja keskkonna kaudu – 328 toetajat kokku ligi 16 000 euroga. **Mis on selle filmi pealkiri?**

36. **Mis aasta?** (+/-1 annab 1p)

- Ettevõtte Celloplast patenteerib Rootsi mehe Sten Gustaf Thulini poolt välja töötatud kilekoti, mis oli mõeldud kerge ja vastupidava kotina kasutamiseks tarbijatele.
- Gambia, Maldivid ja Singapur saavad Rahvaste Ühenduse liikmeteks.
- Nobeli kirjanduspreemia saab Mihhail Šolohhov, rahupreemia UNICEF.
- Euroopa karika jalgpallis võidab kevadel Inter Milan, alistades finaalis Benfica 1-0.
- Sünnivad J.K. Rowling, Nigel Short, Haddaway ja Mads Mikkelsen.

37. Riigikogu liikmete seas on olnud palju endisi tugevaid kergejõustiklasi. Lisaks olümpiavõitja Erki Noolele veel näiteks Eesti kõigi aegade seitsmes vasaraheitja Neinar Seli ning 11. kettaheitja Ants Paju. **Kes on aga praeguse Riigikogu koosseisu liikmetest kõigi kergejõustiku olümpiaalade peale Eesti kõigi aegade edetabelis kõige kõrgemal kohal (20. koht kolmikhüppes)?**

38. Pildil olev kujuke on tehtud ühest teatud mineraalst, mis on kipsi peeneteraline massiivse tekstuuriga erivorm. Tegemist on üsna pehme koostisega materjaliga (Mohsi skaalal 1,5-2 palli), mida saab vabalt küünega kriimustada. Enamasti on see valge ja läbikumav. Seda materjali kasutati antiikajal palju erinevate kujukeste tegemiseks. Sama nime all tuntakse ka tihti sisekujunduseks kasutatavat kaltsiitset erivormi, kuid geoloogilises mõistes pole tegemist sama mineraaliga. Mineraali nimetus on väidetavalt tulnud egiptuse keelest, mis kreeka ja ladina keelte kaudu ka muudesse keeltesse jõudnud ning tähistas üht Vana-Egiptuse linna, kuid mõnede allikate kohaselt oli see omakorda tuletatud ühe tihti emalõvina kujutatud Vana-Egiptuse jumalanna nimest. **Kuidas nimetatakse pildil oleva kuu materjaliks olevat mineraali?**

39. Eesti 100. juubeliaasta tähistamise raames toimus ka rahvusliblika valimine. **Mis liblikas valiti ülekaaluka häälteenamusega rahvusliblikaks (53,6% häältest)?**

40. See ungari-juudi päritolu ameerika näitlejanna (pildil vasakul) alustas oma läbilööki sarjas Seitsmes taevas, astudes üles Camdenite pere teise lapse, Mary rollis (1996-2003). Näidelnud on ta sellistes filmides kui Texase mootorsaemõrvad, Blade: Kolmik, Kui Chuck abiellub Larryga, A-Rühm, Valentinipäev, Vana-aastaõhtu, Hitchcock jt. Suurem edu on teda saatnud aga siiski seriaalnäitlejana, saavutades draamaseriaaliga The Sinner 2018. aastal Kuldgloobuse ja Emmy auhindade nominatsioonid kategoorias parim naisnäitleja miniseriaalis või telefilmis. Kuuleme muusikapala näitlejanna abikaasa esituses. **Kes on see näitlejanna?**

41. Sisenemiseks 1976. aastal Prantsusmaale, väljastas Egiptuse riik ühe isiku nimele passi, milles elukutseks märgiti „kuningas“ teatud täiendiga. Isik, kelle nimele see pass väljastati, oli siiski täisealiseks saanud juba päris palju varem. Fotol on filminäitleja Joel Edgerton ühest 2014. aasta filmist, kus ta kehastas sedasama meest. **Kelle nimele see pass väljastati?**

42. 2017. aasta haldusreformiga kadusid Eestist alevvallad ehk kohalikud omavalitsused, mis koosnesid ainult ühest alevist. Viimase viie alevalla hulka kuulusid Aegviidu, Järvakandi, Kohtla-Nõmme ja kaks Pärnumaa alevvalda. **Mis olid need Pärnumaa kaks viimast alevvalda?**
43. 2016. aasta rahvaloenduse järgi elab selles riigis 2,25 miljonit elanikku (145. koht maailmas), riigi pindala on 581 730 km² (47. koht maailmas), pealinna laiuskraad on 24°39' lõunalaiust. 2017. aasta Transparency Internationali korrupsiooni tajumise indeksi järgi jagas see riik Sloveeniaga korrupsioonivabaduse poolest 34.-35. kohta, olles oma maailmajao parim. SKP elaniku kohta oli 2017. aastal Maailmapanga andmetel 7584 USD, millega oli maailmas 77. riik (oma maailmajaos kolmas). Riigi valuuta kannab nime 'pula', mis tõlkes tähendab „vihm“. Rahvusloomaks on sebra. **Mis riik see on?**
44. Kaks 2018. aastal vormel 1 MM-võistlustel osalenud pilooti on sellised, kelle isad on samuti osalenud vormel 1 GP sõitudel. **Kes on need vormel 1 piloodid?** (1 õige nimi = 1 p)

45. See teadlane (pildil) elas aastatel 1901-1954. Lisaks paljudele muudele saavutustele (sh Nobeli füüsikapreemia aastal 1938) on see „tuumaajastu arhitektiks“ nimetatud mees olnud tähtsas rollis „Manhattani projekti“ ehk USA aatompommi loomisel. Samuti on temanimelise paradoksina tuntud küsimus, mille võib sõnastada: „Kui maavälised intelligentset eluvormid on olemas, siis miks me neid seni kohanud pole?“. Temanimeliseks probleemiks/küsimuseks/hinnanguks on nimetatud keeruliste puuduliku infoga füüsikaliste ja matemaatiliste probleemide lahendamist lihtsustatud umbkaudsete hinnangute abil. Lisaks on tema järgi nimetatud keemiline element number 100. **Kes on see teadlane?**

46. Seda puistekaupade laevatranspordi hindade muutust kajastavat hinnaindeksit „... Dry Index“ hakati avaldama esmakordselt 1985. aastal. Aastatel 1985-1999 oli see tuntud „... Freight Index“ nime all. Indeksit avaldab rahvusvaheline laevandusorganisatsioon The ... Exchange, mille omanikuks on praegu Singapore Exchange. ... Exchange sai oma nime Londonis Threadneedle'i tänaval asunud kohvimaja järgi, mis algselt kandis nime Virginia and Maryland, kuid sai 1744. aastal uue nime Virginia and ...k, kajastamaks paremini kohvikus tihedalt kohtunud ning omavahel äriinfot vahetanud laevaomanike tollaseid geograafilisi ärihuve. **Mis regiooni/mere ingliskeelse nime võib punktiirjoonele kirjutada?** Indeks ega organisatsiooni tänane tegevus selle regiooniga eriti suurt seost ei oma.
47. 1920.-1972. aastani tegutses Eestis üks rongiliin, millel oli kümmekond peatust. Ühest lõpppeatusest teise jõudmiseks kulus esimestel aastakümnetel, olenevalt graafikust, 4-5 tundi. Rongiliini üks lõpp-peatus oli Türi. **Kus oli selle rongiliini teine lõpp-peatus?** Raudtee võeti üles 1974. aastal.
48. Selle laiatarbetoote eriliigi esimesed eksemplarid toodeti 1942. aastal Londonis ettevõtte St. Andrew Mills Ltd. poolt. Aastate jooksul on antud toote eriliiki kindlasti täiendatud, et see tarbijatele üha meelepärasem oleks (loodud on ka lihtsalt tuletatavaid uusi eriliike), kuid üldjoontes võib öelda, et kuigi tootja omanikud on aastate jooksul vahetunud, toodetakse ja müüakse seda toodet Suurbritannias ka veel tänapäeval. Pildil on toote tänapäevase kaubamärgi sõnaline osa. **Mis laiatarbetoote millisest eriliigist jutt käib?** (2p = nii õige laiatarbetoote kui selle eriliigi mainimine)
49. 2018. aasta jalgpalli MM-võistlustel edukalt esinenud Rootsi koondises polnud ühtki mängijat Rootsi jalgpalliklubidest. Ometi ei olnud Rootsi klubid MM-I esindamata. Koguni kolmes erinevas koondises oli Rootsi klubide mängijaid (Östersunds FK, IFK Norrköping, Malmö FF). **Mis riikide koondiste ridadesse need mängijad MM-I kuulusid?** (kolm õiget 2 punkti, kaks õiget 1 punkt)

50. Kuuldava muusikapala esitajaks on Eesti ansambel, mille nimeks olev sõna on inglise keelde tulnud laenuna Filipiinidel laialt räägitavast tagalogi keelest ning tähendab selles keeles „mägi“. Inglise keeles kasutatakse seda sõna eelkõige USA-s. **Mis nime kannab see Eesti ansambel?**